

کتاب کار علوی

جعبه کلمات

کلمات مترادف

موزون: خوش آهنگ، متناسب

فر: شکوه و جلال

عنبر نسیم: خوش بو

ایشار: فداکاری - از خودگذشتگی

کلمات متضاد

خاور = باختر

حاضر = غایب

کلمات هم خانواده

حاضر، حضار - حضور - محضر

احساسات، حس - محسوس

افتخار، مفتخر - فخر

موزون، وزین - وزن

عظمت، عظیم، انظم

اعتقاد، معتقد - تحقید

موافق، موافقت - توافق

نواختن سه به صدا در آمدن

شور انگیز: ایجادکننده یا باعث شونده شور

کهن: قدیمی

حزم: سرتیبر

پاینده: جاودان

تصور: اندیشه، تجسم کردن

افق: کرانه ی آسمان

استوار: محکم

پیروزی = تسلط

زر = صفت نیست

تصور، تصور - مصوّر

ضمن، ضمانت - تضمین

می گویند: تلاش می کند

برای انگیز سه باعث شور
ضمن: مسئولیت چیزی را به عهده گرفتن

خارا: سخت و محکم

خاوران: مشرق

لهزار: به حرکت در آمدن

دیر: مرورید

سختلوس: تلاش زیاد

پر = حالی

دشمن = دوست

هر کشوری علاوه بر «پرچم» که نشانه‌ی استقلال آن است، یک سرود ملی دارد. سرود ملی خلاصه‌ی افتخارات، عظمت‌ها و خواسته‌های یک ملت است که گذشته‌ها، آرزوها، پیروزی‌ها و اعتقادات مردم آن کشور در آن نهفته است. سرود ملی کشور ما نیز می‌کوشد تا روحیه‌ی فداکاری و سخت‌کوشی، آزادی و استقلال را در مردم عزیز تقویت کند.

در آخر نیز، با دعا برای پایداری و جاودانگی ملت و کشورمان پایان می‌یابد.

لَقَوَيْتَ مِی نَدَسِه نِرومندی سازد / رِسَن حوله رفت : جلو حوله رفت / زنده باد ایران!

لَنَاهِ غلط فرضی / سَرَزْد از افق / مَشْرِقِ مِهَر خاوران (منظور: آمدن امام خمینی (ره))

از افق مَشْرِقِ خورشید طلوع کرده است.

فروغ دیده‌ی حق باوران

خورشیدی که سبب روشنایی چشمان ایان آورندگان به حق و حقیقت است.

باور اعتقاد / بهمن فَر ایان ماست

ای خورشید در حقیقت همان بهمن ماهی است که شکوه ایان ما است.

پیامتِ ای امام / شمسِ استقلال، آزادی، نقش جان ماست / سبک‌کنایه از قرار گرفتن در جان ما

ای امام، پیام استقلال و آزادی که تو سر دادی همانند نقشی در جان ما قرار گرفت.

شهبان، پیچیده در گوش زمان، فریادتان / وصیت‌ها، خواسته‌ها

ای شهبان، فریادتان در گوش همه‌ی مردم روزگار پیچیده است.

پاینده ماننی و جاودان جمهوری اسلامی ایران

ای جمهوری اسلامی ایران، همیشه پاینده و جاودان بانی.

خوشا! مرز ایران / غنیمت نسیم / با ارزش تر / نقره / که خاکش گرمی‌تر از زر و نسیم

چه خوش است سرزمین ایران که بوی خوش از آن به مشام می‌رسد و خاکش از طلا و نقره هم با ارزش‌تر است.

هوایش موافق به هر آدمی / سازگار / زمینش، سراسر پر از خرمی

هوای خوش ایران با طبع هر انسانی سازگار است و سرتاسر زمینش پر است از آبادی و خرمی و سرسبزی

* همه بوستانش، سراسر گل است / باغ / به باغ اندرون، لاله و سنبل است / شهبان

سرتاسر بوستان‌هایش پوشیده از گل‌هاست و در باغ‌هایش لاله و سنبل می‌روید.

* کوچه‌های خیابان‌های شهر ما، با نام شهیدان زیست داده شده است.

زبان فارسی و سرود ملی

زبان فارسی زبان ملی کشور ماست. با وجود اینکه کشور ما دارای زبان‌های محلی و گویش‌های مختلف است، یکی از چیزهایی که باعث وحدت و یکپارچگی ملت ایران و همه‌ی اقوام سرزمین ما می‌شود «زبان فارسی» است.

سرود ملی ایران بازبان ملی و رسمی کشورمان که زبان فارسی است نوشته و خوانده می‌شود و نشانه‌ی افتخار و استقلال و عظمت کشور ماست. سراینده‌ی سرود ملی کشور عزیزمان آقای «ساعد باقری» است.

کلمات مخفف

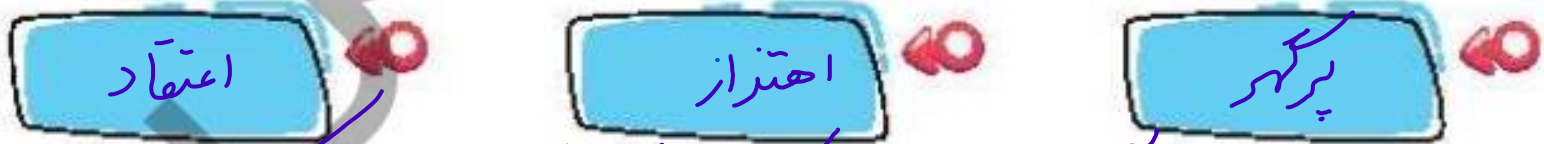
در زبان فارسی گاهی در کلمات بعضی از حروف را حذف کرده و کلمه را کوتاه می‌کنند. این کلمات را مخفف می‌نامند. مانند: (ار) که مخفف (اگر) است یا (ره) که مخفف (راه) است.

«گ» میانجی

هنگام افزودن (ان) یا (ی) به پایان کلماتی که پایان آن‌ها (ه) دارند: (ه) حذف و (گ) میانجی می‌آید.

مانند: ستاره + ان ← ستارگان شایسته + ی ← شایستگی

یکی دیگر از راه‌های افزایش توجه و دقت در یادگیری املا، کلمات، ساختن جمله با کلمات در هم ریخته‌ی متن درس است.
الف: حروف در هم ریخته را مرتب کن، کلمه بساز و در جای خالی بنویس. سپس سعی کن هر سه کلمه را در یک جمله به کار ببری.

مردم ایران در هنگام احترام در آمدن پرچم این فریاد را می‌گویند: اعتقادشان به عظمت کشورشان، بهترین کشور است.

ب: با کلمات در هم ریخته زیر جمله بساز.

(۱) «سخت کوشی - کشور - است - فداکاری - ایثار - مردم - و - ضامن - آزادی و استقلال»
سخت کوشی، ضامن آزادی و استقلال هر کشور است.

(۲) «دعا - با - پایداری - پایان - ملت و کشور - می‌باید - کشورمان - سرود ملی - برای»
سرود ملی کشورمان با دعا برای پایداری ملت و کشور پایان می‌یابد.

تمرین

عبارات مناسب را به هم وصل کن. (یک عبارت اضافی است).

۱

پایان سرود ملی کشورمان		پرچم آن کشور	
نشانه‌ی استقلال هر کشور		نیازمند همکاری، از خود گذشته‌گی و ایثار	
پیشرفت هر کشوری		دعا برای پایداری و جاودانگی ملت	
		پیروزی در مسابقات	

درستی و نادرستی جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستی، درست آن‌ها را بنویس.

۲

- الف: «عنبر نسیم» به معنی «بوی نسیم» است.
- ب: دو کلمه‌ی «عظمت و بزرگی» هم‌معنی هستند.
- پ: فداکاری مردم، ضامن آزادی و استقلال کشور است.
- ت: سرود ملی تمام کشورها، خیلی طولانی و بلند است.

و - اما - سوی - تا

الف: ابتدا شعر را می‌خوانیم و درباره‌ی محتوا و آهنگ آن می‌اندیشیم.

ب: بار دیگر شعر را نزد خود بخوانیم تا درک بهتری از آن پیدا کنیم.

پ: سپس شعر را مرور می‌کنیم، اما لحن و سرعت مناسب با آن را نباید فراموش کنیم.

ت: به یاری خدا، با گام‌های استوار فرزندانمان، به سوی سازندگی پیش خواهیم رفت.

عظمت

شکوه

مذاکاری

ایثار

بوی خوش

عنبر نسیم

سخت و محکم

سنگ خارا

شکوه

فر

سر بلندی

سرافراز

با توجه به درس، در جای خالی کلمات مناسب بنویس.

ضامن آزادی

نشانه‌ی استقلال

اعلام پیروزی

فرزندان خویش

احساسات مردمی

پایندگی و جاودانگی

قسمت اول شعرای ایران، را از حفظ بخوان و کلمه‌های آخر هر مصراع (کلمات هم قافیه) را به ترتیب بنویس.

(پرگار - هنر) (بدان - جاودان) (اهم - میهم) (پیشه‌ام - اندیشه‌ام) (جان ما - ایران ما)

کلمه‌های به هم ریخته را مرتب کن و بیت را کامل بنویس.

الف: است - در - کویت - سنگ - و - گوهر،

سنگ کویت در گوهر است

ب: دل - کنم - از - مهرت - کی - برون،

مهرت از دل کی برون کنم

از صداهایی که هر روز می شنوی کدام صدا را بیشتر دوست داری؟ درباره‌ی آن یک بند بنویس.

صدای مورد علاقه‌ی من:

.....

.....

.....

.....

با توجه به سؤالات داده شده، گزینه‌ی مناسب را انتخاب کن.

الف: اولین مصرع سرود ملی ایران در کدام گزینه آمده است؟

(۲) ✓ سر زد از لاق، مهر خاوران

(۱) فروغ دیده‌ی حق باوران

(۴) جمهوری اسلامی ایران

(۳) پاینده مانی و جاودان

ب: هم خانواده‌ی «شهیدان»، هم معنی «اندیشه‌ام» و متضاد «افتخار» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(۲) ✓ شاهدان - فکرم - سرافکندگی

(۱) شهید - پیشه‌ام - نالافتخار

(۴) شهدا - افطار - مفتخر

(۳) مردگان - اندیشه‌ام - افتخارات

موشی، مهار^۱ شتری را به شوخی به دندان گرفت و به راه افتاد. شتر هم به شوخی به دنبال موش روان شد و با خود گفت: بگذار تا این حیوانک لحظه‌ای خوش باشد. موش مهار را می‌کشید و شتر می‌آمد. موش مغرور شد و با خود گفت: من پهلوان بزرگی هستم و شتر با این عظمت را می‌کشم. رفتند تا به کنار رودخانه‌ای پر آب رسیدند که شیر و گرگ از آن نمی‌توانستند عبور کنند. موش بر جای خشک شد.

شتر گفت: چرا ایستاده‌ای؟ چرا حیرانی^۲؟ مردانه پا در آب بگذار و برو، تو پیشوای من هستی، برو.

موش گفت: آب زیاد و خطرناک است. می‌ترسم غرق شوم.

شتر گفت: بگذار ببینم اندازه‌ی آب چقدر است؟ موش کنار رفت و شتر پایش را در آب گذاشت. آب فقط تا زانوی شتر بود. شتر به موش گفت: ای موش نادان چرا می‌ترسی؟ آب تا زانو بیشتر نیست. موش گفت: آب برای تو مور است و برای من اژدها. از زانو تا به زانو فرق‌ها بسیار است. آب اگر تا زانوی تو سسته صدها متر بالاتر از سر من است.

شتر گفت: دیگر بی‌ادبی و گستاخی^۳ نکن. با دوستان هم قد خودت شوخی کن. موش با شتر هم سخن نیست. موش گفت: دیگر چنین کاری نمی‌کنم، توبه کردم. توبه خاطر خدا مرا یاری کن و از آب عبور ده. شتر مهربانی کرد و گفت: بیا بر کوهان^۴ من بنشین تا هزار موش مثل تو را به راحتی از آب عبور دهم.

الف: با توجه به متن داستان، جدول زیر را کامل کن.

عنوان / نام داستان:

شتر و موش

شخصیت:

موش، شتر

مکان یا فضا:

صحرای رودخانه

زمان رخداد های داستان:

در یک روز

پیام داستان:

ظاهر بین و مخور بناریم

نام شخص یا کنایی که داستان از آن نقل شده:

مولانا

دفتر دوم شتوی

برای شتر سه مور

ب: تفاوت نظر موش و شتر درباره ی آب چه بود؟ برای موش سه اردھا

۱. مهار: طنابی که به گردن چهارپایان می بندند تا به وسیله ی آن او را به هر جایی می خواهند، هدایت کنند.

۲. حیران: متعجب، سرگردان

۳. گستاخی: بی ادبی

۴. کوهان: برآمدگی پشت شتر

ساعد باقری

زاده‌ی ۱۳۳۹ در تهران شاعر ایرانی معاصر و

سراینده‌ی سرود ملی جمهوری اسلامی ایران است.

مجموعه شعر او با نام (نجوای جنون) در سال ۱۳۶۳

به چاپ رسید. کتاب (مدیر باش، رئیس) آخرین اثر منتشر شده از ساعد باقری است که در

اسفند سال ۱۳۹۴ رونمایی شد.

بخوان و بشناس

حسین گل گلاب

گیاه‌شناس، ادیب، نویسنده، شاعر، مترجم، استاد دانشگاه، نوازنده، موسیقی‌دان، عکاس و

هنرمند - ایرانی در سال‌های ۱۲۷۶ - ۱۳۶۳ (در تهران) بود. او به زبان‌های فرانسه، انگلیسی،

روسی و عربی تسلط داشت و در زمینه‌ی معادلیابی برای واژه‌های علمی از متخصصان

فرهنگستان ایران بود. سروده‌ی مشهور (ای ایران) از جمله کارهای اوست.